

ชื่อเรื่อง การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น : หลักสูตรภูมิปัญญาสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัย วีระศักดิ์ ชมภูคำ และคณะ

หน่วยงาน/คณะ คณะครุศาสตร์

ทุนอุดหนุนการวิจัย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ปีที่พิมพ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติในโรงเรียนระดับประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัด เชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่เข้าร่วมการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริม ทักษะในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 โรงเรียน ใช้รูปแบบการ ประเมินหลักสูตรแบบ CIPP Model เครื่องมือวิจัยได้แก่แบบประเมินด้านบริบท แบบประเมินก่อน ระหว่าง และหลังการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนประถมศึกษา แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าเฉลี่ย t-test และ ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์เชิง เนื้อหา ผลการวิจัยดังนี้

- 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ก่อนการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 4 โรงเรียน พบว่า เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีบริบทไม่แตกต่างกันมีความพร้อมใน ด้านต่าง ๆ ใกล้เคียงกัน ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและชุมชนเป็นอย่างดี
- 2) การประเมินด้านตัวป้อน (Inputs Evaluation) พบว่า ก่อนใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ ทั้ง 4 โรงเรียน ทุกรายการ ประเมินอยู่ในระดับดีมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะ ของนักเรียน สารและมาตรฐานการเรียนรู้ โครงสร้างเวลาเรียน คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการเตรียมสิ่งสนับสนุนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.79 (S.D.=0.41) อยู่ในระดับดีมาก

3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) พบว่า การเตรียมการก่อนเริ่มใช้ หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นและการนำหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 4 โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20 (S.D.=0.87) อยู่ในระดับมาก

4) การประเมินด้านผลผลิต (Products Evaluation) การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า โรงเรียนบ้านเหล่าเป่า โดยภาพรวมทุกรายการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 (S.D.=0.64) อยู่ในระดับมาก โรงเรียนบ้านสามหลัง โดยภาพรวมทุกรายการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93

(S.D.=0.44) อยู่ในระดับมาก โรงเรียนวัดศรีดอนชัย โดยภาพรวมทุกรายการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (S.D.=0.79) อยู่ในระดับมาก และบ้านใหม่หนองหอย โดยภาพรวมทุกรายการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (S.D.=0.52) อยู่ในระดับมากที่สุด และจากการทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมเกือบทุกรายการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตรของนักเรียนและผู้ปกครองทุกโรงเรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 หรือ 0.05 หรือ 0.01

5) ความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับจัดกิจกรรมเสริมทักษะในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ รวม 4 โรงเรียน พบว่าทุกรายการค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรวมทุกรายการเท่ากับ 4.28 (S.D.= 0.87) อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น หลักสูตรภูมิปัญญาสู่การปฏิบัติ

Research Title: Integrating Local Wisdom : Local Wisdom Curriculum into Practice

Researcher: Weerasak Chomphucome and Others

Faculty/Department: Faculty of Education

Research Fund : National Research Council of Thailand

Published Year: 2019

Abstract

This research objective were to study the effect of using the local wisdom curriculum into practice in primary schools in Doi Lor District, Chiang Mai Province and to study the satisfaction of the users of the local wisdom curriculum to practice in elementary schools in Doi Lo District, Chiang Mai Province. The sample group of 4 schools that participated in using the local wisdom curriculum for skill development activities in elementary schools and using the CIPP Model for assessment the curriculum. Research instruments include the evaluation form that contextual, before, during, and after using local wisdom for skill development activities in elementary schools and interview form and satisfaction assessment forms. Statistical analysis of quantitative data such as mean, standard deviation, t- test and qualitative data content analysis. The research results were as follows.

1) Context evaluation before implementing the Local Wisdom Curriculum for skill development activities in primary schools in Doi Lo District, Chiang Mai, all 4 schools found that they were small elementary schools with no differences in similar areas context and well supported by executives and the community.

2) Inputs evaluation before implementing the Local Wisdom Curriculum for skill development activities in primary schools in Doi Lo District, Chiang Mai, all 4 schools found that every item was evaluated at a very good level. And average in all 10 items including vision, principles, goals, competencies of students, content and standard of learning, class time structure, course description, the unit learning, learning management plan and the preparation of supporting for learning activities with a total average of 2.79 (S.D. = 0.41) in a very good level.

3) Process evaluation found that the preparation before the implementation of the local wisdom curriculum and the implementation of the local wisdom curriculum for learning activities in all 4 schools had an average of 4.20 (SD = 0.87) at the much level.

4) Products evaluation: Evaluation of the production of the curriculum found that Ban Lao Pao school In all items have an average value of 4.01 (S.D. = 0.64) at a high level. Ban Sam Lang school the overall evaluation of all items has an average of 3.93 (S.D. = 0.44) in the high level. Sridonchai school the overall evaluation of all items has an average of 4.30 (S.D. = 0.79) in the high level. And Ban Nong Hoi the overall evaluation of all items has an average of 4.50 (S.D. = 0.52) in the highest level. From the testing of the difference of the average almost every item evaluates the course output of students and parents of every school found that the average were significantly different at the level of 0.10 or 0.05 or 0.01.

5) The satisfaction with the implementation of the local wisdom curriculum for skill development activities in primary schools in Doi Lo District, Chiang Mai Province, all 4 schools. Found that all items, averaging, included in the high level. And the average of all items is 4.28 (0.87) in the high level.

Keywords: Integrating Local Wisdom, Local Wisdom Curriculum into Practice